

Alkotmánybíróság részére

Budapest

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11/313-0/2019
Érkezett:	2019 FEBR 15.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	1

Alulírott országgyűlési képviselők (kapcsolattartó: dr. Szél Bernadett, értesítési cím: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban. Abtv.) 24. § (1) bekezdése alapján kezdeményezzük, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Közép-Európai Sajtó és Média Alapítvány által az ECHO HUNGÁRIA TV Televíziózási, Kommunikációs és Szolgáltató zártkörű Részvénytársaság, a Magyar Idők Kiadó Korlátolt Felelősségű Társaság, a New Wave Media Group Kommunikációs és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, valamint az OPUS PRESS Zártkörűen Működő Részvénytársaság megszerzésének nemzetstratégiai jelentőségűvé minősítéséről szóló 229/2018. (XII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban. R.) 1. §-a ellentétes az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésével és IX. cikk (2) bekezdésével, XV. cikk (1)-(2) bekezdésével, valamint 15. cikk (4) bekezdésével, ezért azt a kihirdetésére visszamenőleges hatállyal semmisítse meg.

1. Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint „[m]indenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.” A véleménynyilvánítás mindenkit megillető szabadságán belül az Alaptörvény külön is nevesíti a sajtószabadságot, mivel az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése a sajtószabadság vonatkozásában részben alanyi jogként ismeri el a sajtószabadságot, részben pedig annak alapjogi védelemben részesülő intézményvédelmi oldalaként az állam kötelezettségévé teszi egyfelől a sajtó sokszínűségének védelmét, másfelől a nyilvánított információ megismerésének, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének védelmi körébe tartozó, a tájékozódáshoz való jognak a biztosítását.

2. Az 1. pontban hivatkozott, a sajtó sokszínűségének és a tájékozódáshoz való jognak a biztosítására vonatkozó intézményvédelmi kötelezettség teljesítése körében rendelkezett úgy a törvényalkotó a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 171. §-ában, hogy a médiatartalom-szolgáltatónak minősülő vállalkozások összefonódása esetén a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság részeként működő Médiatanács szakhatósággént vesz részt a Gazdasági Versenyhivatalnak az összefonódás

engedélyezésére irányuló eljárásában. A szakhatósági eljárás célja az Mttv. 171. § (2) bekezdéséből következően éppen az, hogy az összefonódás engedélyezésére csak akkor kerülhessen sor, ha „a független véleményforrások összefonódások utáni szintje is biztosítja a sokszínű tájékozódás jogának érvényesülését a médiatartalom szolgáltatás releváns piacán.”

Az Mttv. ezen szabálya az egyik közvetlen végrehajtása az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti, alapjogi védelemben részesülő állami intézményvédelmi kötelezettségnek.

3. Az R. 1. §-a egy meghatározott, közvetlenül vagy közvetetten médiatartalom-szolgáltatókat érintő összefonódást a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 24/A. §-a alapján nemzetstratégiai jelentőségűnek minősített, amelynek következménye az, hogy a konkrét összefonódást a Gazdasági Versenyhivatalnak nem kell bejelenteni, így nem indul meg az az eljárás, amelyben a Médiatanács szakhatósággént közreműködne. Ebből következően a konkrét összefonódással összefüggésben nem lesz olyan állami szerv, amely vizsgálná azt, hogy „a független véleményforrások összefonódások utáni szintje is biztosítja[-e] a sokszínű tájékozódás jogának érvényesülését a médiatartalom szolgáltatás releváns piacán.”

4. A Tptv. 24/A. §-a alapján a Kormány csak közérdekből nyilváníthat nemzetstratégiai jelentőségűnek egy összeolvadást.

A közérdek fennállását a jogalkotónak kell igazolnia, mert „[a] közérdeket jogszabályban úgy kell meghatározni, hogy a közérdekből történő korlátozás szükségessége kérdésében egyedi aktusok törvényességének ellenőrzése esetén a bírói hatalom, normatív aktusok felülvizsgálata során az Alkotmánybíróság állást tudjon foglalni.” [50/2007. (VII. 10.) AB határozat, ABH 2007, 994.]

A nemzetstratégiai jelentőségűvé nyilvánítást az R. 1. §-a a közérdek fennállására való pusztán hivatkozással támasztja alá, míg a Kormányzati Tájékoztatási Központ közleményében¹ ezt annyiban fejtette ki, hogy közérdek fűződik a „print és nyomtatott médiakultúra megmentéséhez és a helyi, különösen a megyei nyilvánosság fórumainak hosszú távú megmaradásához”, illetve hogy „külön támogatandó, hogy [a befolyásszerző] ezt nem profitszerzési céllal, hanem nonprofit alapon kívánja megvalósítani.”

Az indítványozók álláspontja szerint a jogalkotó Kormány által a közérdek fennállására vonatkozó érvek megalapozatlanok, ezért a konkrét összefonódás a nemzetstratégiai jelentőségűvé minősítés feltételének nem felel meg, így az R. 1. §-a ellentétes a Tptv. 24/A. §-ával, ebből következően az sérti az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdését.

¹ <http://www.kormany.hu/hu/miniszterelnoki-kabinetiroda/hirek/a-kormanyzati-tajekoztatasi-kozpont-kozlemenye-201811206>

Az összefonódásban olyan médiatartalom-szolgáltatók is érintettek, amelyek a KTK közleményében említett „print és nyomtatott média” körébe nem tartoznak, mivel a televíziós műsorszolgáltató ECHO HUNGÁRIA TV Zrt. és az internetes sajtóterméket kiadó New Wave Media Group Kft. eleve nyomtatott sajtóterméket nem ad ki, illetve az egész országban elérhető médiatartalmat szolgáltatnak, vagyis nem helyi vagy megyei nyilvánossági fórumokat biztosítanak. Az OPUS PRESS Zrt. által tulajdonolt, a megyei napilapokat kiadó Mediaworks Hungary Zrt. utolsó két üzleti évéről közzétett, számviteli törvény szerinti beszámoló alapján ezek „megmentésének” szükségességét a tények nem támasztják alá. A Mediaworks Hungary Zrt. értékesítésének nettó árbevétele a 2016-os 11,39 Mrd forintról 2017-re 20,3 Mrd forintra nőtt, vagyis az egy év alatt közel megduplázódott, míg az üzemi eredmény a 2016-os -2,17 Mrd forintról (tehát masszív veszteségből) 2017-re +4,36 Mrd forintra változott.

Az a körülmény, hogy az összefonódásban érintett vállalkozások új tulajdonosa egy nem nyereségérdekelt alapítvány, nem változtat azon a tényen, hogy az összeolvadásban részt vevő társaságok maguk nyereségérdekelt gazdasági társaságok. Az érvelés elfogadása esetén a jövőben bármilyen versenytorzító hatású összefonódás közérdekkel igazolhatóvá válna pusztán azon az alapon, hogy a befolyásszerző nem nyereségérdekelt szervezet. Ezen túlmenően a nonprofit jelleg nincsen kimutatható összefüggésben azzal, hogy a sajtó sokszínűségének fennmaradása biztosított-e vagy sem. Minderre figyelemmel a közérdek fennállása az R. 1. §-a vonatkozásában nem igazolt, ez pedig a jogalkotó terhére esik, így az R. 1. §-a a Tptv. hivatkozott rendelkezésével ellentétes, noha az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdése szerint kormányrendelet törvénnyel nem lehet ellentétes.

5. A 4. pontban kifejtettektől függetlenül az indítványozók álláspontja szerint a közérdek még fennállása esetén sem indokolhatná olyan jogszabály megalkotását, amely az Mttv. 171. §-a szerinti szakhatósági eljárás lefolytatása alól úgy tesz kivételt, hogy nem állapít meg azzal egyenértékű, a sajtó sokszínűségét biztosító garanciákat.

Az Mttv. 171. §-ában szabályozott eljárás az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti intézményvédelmi kötelezettség része, ekként az alapjogi védelemben részesül, így a korlátozására az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti követelmények irányadóak.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog korlátozására törvényben kerülhet sor. Az alapvető joggal való közvetett és távoli összefüggés esetén a következetes alkotmánybíróági gyakorlat szerint elegendő [elsőként 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 300., hivatkozva legutóbb a 23/2016. (XII. 12.) AB határozat, Indokolás [168]] a rendeleti szint is, azonban az R. 1. §-a az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti, alapjogi védelemben részesülő intézményvédelmi kötelezettséget a tárgyi hatálya alá tartozó esetben kiüresíti, ezért az a

médiapluralizmus fenntartására irányuló állami kötelezettségnek közvetlen és jelentős korlátozását jelenti, amelyre ekként rendeletben nem kerülhetett volna sor.

Ezen túlmenően az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján alapvető jog korlátozására csak másik alapvető jog vagy alkotmányos érték érvényesülése érdekében kerülhet sor, önmagában a közérdekre történő hivatkozás az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti alapvető jognak sem az alanyi, sem az intézményvédelmi oldala korlátozásánál a szükségesség követelményét nem teljesíti.

A jogkorlátozás arányossága szempontjából kiemelkedő jelentősége van annak továbbá, hogy nincsen olyan, az Mttv. 171. §-ával egyenértékű, más garanciális szabályrendszer, amely a médiapluralizmus érvényesülését legalább azonos szinten biztosítaná.

A kifejtettek szerint az R. 1. §-a nem felel meg az alapvető jogok korlátozásával szemben az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében támasztott követelményeknek, így az sérti az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerinti alapvető jog intézményvédelmi oldalát.

6. Az R. 1. §-a azáltal, hogy egy meghatározott összefonódásban részes jogalanyokat mentesít az Mttv. 171. §-a szerinti eljárás lefolytatása alól, ezeket a jogalanyokat más, hasonló helyzetben levő, az R. 1. §-ában meghatározottakon kívüli, médiatartalom-szolgáltatókat érintő összefonódásban részt vevő jogalanyokhoz képest előnyösebb helyzetbe hoz, ebből következően ezeket a más hasonló helyzetben levő jogalanyok hátrányt szenvednek el. Ez a megkülönböztetés az előzőekben kifejtettek szerint alapvető jog, az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében elismert sajtószabadság intézményvédelmi oldala tekintetében történik.

Az alapvető jogok tekintetében megvalósuló megkülönböztetés a következetes alkotmánybírósági gyakorlat szerint sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, illetve (2) bekezdését, ha az az alapjog-korlátozásnak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés szerinti tesztjének nem felel meg {legutóbb 6/2018. (VI. 27.) AB határozat, Indokolás [39]}.

Az 5. pontban kifejtett indokok szerint ez a megkülönböztetés sem a törvényi szint, sem a szükségesség, sem pedig az arányosság követelményét nem teljesíti, ezen túlmenően pedig a nyilvánosan hozzáférhető indokok ténybeli megalapozatlansága miatt önkényes, ezért az R. 1. §-a ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésével.

7. Az indítványozók a közérdekből nyilvános adataik, így különösen az indítvány közzétételéhez hozzájárulnak.

Budapest, 2019. február 13.

Tisztelettel,

név

aláírás

1. POTOCSKANE' KÖRÖSI ANITA

2. MAGYAR ZOLTÁN

3. DR. STEINMETZ ADÁM

4. DR. LUKÁCS LÁSZLO GÉRGY

5. RIG LAJOS

6. Dr. Brenner Koloman

7. GYENGLŐSI MARTON

8. Z. KAPAT DANIEL

9. JAKAB PETER DÉNES

10. DR. STAUDT GÁBOR

11. BANA TIBOR

12. FARHAS GERGELY

13. SNEIDER TAMÁS

14. MIRKÓCZI ADÁM

15. HEGEDŰS BRÁNTNÉ

16. PIUTER TAMÁS

17. DR. VANCY - DANN ANDREA

18. STUMMER JÁNOS

19. Dr. Képli Lajos

20. SZILÁGYI GYÖRGY

21. Andor Balázs

22.

23.

24.

25.

26.

27.

Potočskané Körösi Anita

Magyar Zoltán

Dr. Steinmetz Ádám

Dr. Lukács László Gérgy

Rig Lajos

Dr. Brenner Koloman

Gyenglősi Marton

Z. Kapat Daniel

Jakab Peter Dénes

Dr. Staudt Gábor

Bana Tibor

Farhas Gergely

Snieder Tamás

Mirkóczy Ádám

Hegedűs Bránte

Piuter Tamás

Dr. Vancs - Dann Andrea

Stummer János

Dr. Képli Lajos

Szilágyi György

Andor Balázs

név

aláírás

1. DR. KERESZTES LASZLO LORANT

2. DEMETER MARTA

3. HOHN KRISTINA

4. UNSZIK PETER

5. CSARDI ANITA

6. Schmuck Erzsébet

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

~~aláírás~~

~~aláírás~~

aláírás

aláírás

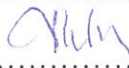
aláírás

aláírás

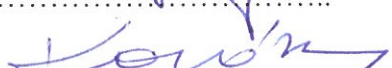
név

aláírás

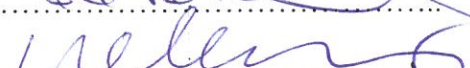
1. KUDHALTI ALONCS
2. Hlizekany Dezső
3. dr. Varga László
4. dr. Varga László
5. ZBOROVÉ BOZBELY ILDIKÓ
6. TOBIAS JÁNOS
7. KORDI ZS. LÁSZLÓ
8. Dr. Hiller István
9. SZABÓ SÁNDOR
10. DR. TÖRTEKÉZTÁR
11. DR. MELLÁR TAMÁS
12. Kocsis-László Ottó
13. SZABÓ Tímea
14. BURANY SÁNDOR
15. TÓTH CSABA
16. MESTERHÁZI ATTILA
17. DR. GURMAI ZITA
18. MENDÉR Gyula
19. DR. TÓRPAI BEKCE
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.
- 27.

név

aláírás

1.

dr. MADHAT ALUS

2.

SAAIB MABZAL

3.

BO'Z ANETH

4.

SZÉKELY JÁNOS

5.

SZÉKELY JÁNOS

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25.

26.

27.

Handwritten signature in blue ink, appearing to be "Földi Aneth", written over the signature line.